

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

София, бул. "Христо Ботев" №55, п.код 1040, тел. централа 98511199, факс 981 37 36

№ 24940

гр. София 26.06.2013 г.

ДО
РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО
ГОРИТЕ
ГР.....

ДО
АСОЦИАЦИЯ „ОБЩИНСКИ ГОРИ“
ГР.....

ДО
ЛЕСОЗАЩИТНА СТАНЦИЯ
ГР.....

Относно: Предприемане на мерки и действия в съхнещи и потенциално застрашени от съхнене иглолистни култури

От края на 2012 година в Информационната система на ИАГ постъпват сигнали за съхнене на бора. До средата на месец май са подадени 1327 броя сигнални листове за съхнене на борови гори в размер на над 70000 дка, от които със степен на повреда повече от 35% са 18000 декара.

Засегнати от съхненето са главно култури от бял бор, по-рядко от черен бор и зелена дуглазка.

Преобладаващата възраст на съхнещите култури е в интервала от 10 до 50 години. Подадени са сигнални листове за съхнене и в култури на 4-6 годишна възраст и единични случаи на засегнати естествени насаждения.

По-голямо е съхненето в култури, създадени след реконструкция на нископродуктивни насаждения от цер, благун и келяв габър, в сравнение с култури, създадени върху обработваеми и пасищни площи. Силно влияние е оказала конкуренцията на издънковата растителност на коренния дървостой особено на месторастения, с по-бедните и с намалена влагозапасеност почви.

Съхненето е обхванало културите до около 800 м н.в. независимо от тяхното изложение, но интензивността му нараства с намаляване на надморската височина.

Като водеща причина за започналото масово съхнене на иглолистните култури се очертава продължителното засушаване през есента и много високите температури на въздуха в края на лятото на 2012 г. и пролетта на 2013 г., довело до намаляване на водните запаси в почвата, до изключително ниска въздушна влажност и съответно физиологично отслабване, най-често проявяващо се в последващо съхнене на боровите култури извън ареала на разпространението им.

Климатичните промени и физиологичното отслабване на иглолистната растителност е предпоставка за засилено развитие на патогени и насекомни вредители, които ускоряват процесите на съхнене и понякога застрашават и напълно здрави насаждения.

Значително е разнообразието в условията на месторастене на засегнатите култури. Повреди от съхнене се установяват както на припечни, така и на сенчести изложения, поражения има на бедни, средно богати и дори богати месторастения.

Интензивността на съхнене е много по-голяма в култури, в които не са провеждани отгледни мероприятия. Навременното и правилно стопанисване на културите, включително регулирането на конкурентната растителност преди настъпване процеса на съхнене е съществен фактор за тяхния растеж и устойчивост.

За предотвратяване на опасността от увеличаване на площите със съхнене и масово нападение от болести и вредители, а също така за недопускане на похабяване на дървесината и за своевременно възстановяване на изсечените от съхнене гори е необходимо да се предприемат следните мерки и действия:

1. Да се извърши пълна инвентаризация до 10.07.2013 г. на засегнатите от съхнене култури (по дървесни видове, възрастови групи, типове месторастения и степен на повреди, фитопатологично и ентомологично състояние), като се приложат разпоредбите на Закона за горите и Наредба № 8 за сечите в горите. Оценката на степента на увреждане на насажденията да бъде определен съгласно Наредба № 12, под методическото ръководство на ЛЗС и по образец на формуляра изготвен от нея. Копия от инвентаризационните описи да се представят в съответните ЛЗС и РДГ. Лесозащитните станции да представят в ИАГ обобщени описи за районите им на дейност по собствености.

2. Незабавно да се пристъпи към подготовка и провеждане на сечите във всички потенциално уязвими и засегнати от съхнене насаждения с цел рационално оползотворяване на дървесината, като интензивността им е в зависимост от степента на повредите в насажденията, при спазване на следните условия:

- Потенциално уязвимите от съхнене иглолистни чисти и смесени култури в диапазона до 700 м н.в., в които не са настъпили процеси на съхнене и пълнотата им е над 08, да се планират за отгледни сечи приоритетно. При участие в състава на тези култури на надеждни широколистни дървета от основни (главни) видове те да се запазват с цел създаване на смесен характер на насаждението и увеличаване на широколистните видове. Сечите да се извършват с максимална интензивност съгласно нормативните документи;

- Санитарните сечи в съхнените култури да се провеждат само на изсъхналите дървета. Да се запазват живите дървета, които са участвали в склопа и

са с добре развита корона, независимо от това, че след сечта културата няма да има горски характер.

3. Изсъхналите или съхнещи култури да се предвиждат за сеч приоритетно, за сметка на вече комплектовани такива без признаци на съхнене.

4. Отсичането на изсъхналите дървета трябва да се извърши бързо в рамките на една година, тъй като съществуват условия за похабяване на дървесината или възникване на каламитети.

5. При констатиране на повреди, причинени от биотични въздействия, санитарните сечи да се провеждат след обследване и с предписание на лесозащитните станции.

6. В случаите, при които състоянието на насаждението отговаря на критериите за провеждане на отгледна или възобновителна сеч, увредените дървета да се маркират и отсичат по време на съответната сеч.

7. За насажденията, в които повредите са равномерно разпределени и обемът на дървесината не превишава 10 % от общия запас на насаждението, същите да се предвиждат за санитарно почистване.

8. Да се извършва постоянен лесопатологичен мониторинг на боровите насаждения за установяване на промените в състоянието им и размера на засегнатите площи по степените на повреди. Резултатите от наблюденията да се отразяват редовно в информационната система на ИАГ.

9. При констатиране на развитие на стъблени и други вредители в насажденията да се предприемат конкретни мерки за недопускане разпространението им. Тези мерки да бъдат разработени под методическото ръководство на лесозащитната станция.

10. Да се провежда редовен контрол от РДГ и ЛЗС за почистването на сечищата. Сечищата да се почистват по възможност чрез унищожаване на вършината или изнасянето и извън района на насаждението. Да се търсят възможности за използване на вършината като биомаса. Във всички случаи да не се допуска оставането в сечищата на стъблена маса с диаметър над 5 см, както и на необелена дървесина за период по-голям от един месец през вегетационния сезон.

11. В диапазонът до 700 м н.в. цялостно отсечените горски култури и равномерно изредените с пълнота до 04 включително може да се оставят за естествено възобновяване по изключение когато има наличен надежден подраст от основни (главни) дървесни видове или по лесовъдска преценка с възможност да настъпи естествено семенно или издънково –семенно възобновяване включително и след прилагане на мерки за подпомагане на възобновяването.

12. Иглолистните култури, които са цялостно отсечени или след сечта имат неравномерен (групов) строеж и не са оставени за естествено възобновяване се залесяват в срок от 3 години след сечта.

13. Съгласно чл. 91, ал. 3 от ЗГ и чл. 6 от Наредба № 2(обн. ДВ бр. 16 от 13.02.2013 г.) залесяването се планира с технологичен план за залесяване, което дава възможност то да се извършва без да е предвидено в горскостопанския план или програма.

14. При избора на видовете за залесяване приоритетно да се използват местни устойчиви широколистни видове. Изключения се допускат на ерозирани, припечни, сухи и бедни месторастения, където могат да се използват черния бор, кедри – атласки и ливански (когато не са в НАТУРА 2000) и други устойчиви борове. Да се предпочитат смесени култури.

15. Отгледните грижи в новосъздадените култури и насаждения да се насочат към премахване на конкурентната растителност, включително на нежеланите издънкове и семенни видове, като се толерира естествения подраст (семенен и вегетативен) от основните видове.

РДГ да изпратят копие от писмото до общинските горски структури в района им на дейност, за сведение и изпълнение.

Контролът по изпълнението на препоръчаните мерки и действия да се осъществява от РДГ и ЛЗС.

И.Д.ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

ИНЖ. КРАСИМИР КАМЕНОВ

Зам. Изпълнителен директор:

инж. К. Каменов

Гл. секретар:

инж. В. Маринова

Директор-дирекция «ГЛД»:

инж. Ст. Бялков

Началник отдел «ВСПЗГ»:

инж. Д. Бърдаров

Главен експерт:

инж. Ст. Балов